

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра экологического и аграрного права

Кислюк
Алина Викторовна
**ПРАВОВОЙ МЕХАНИЗМ УЧАСТИЯ ОБЩЕСТВЕННОСТИ В
ПРИНЯТИИ ЭКОЛОГИЧЕСКИ ЗНАЧИМЫХ РЕШЕНИЙ:
ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ И ПРАВОПРИМЕНИТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТЫ**

Магистерская диссертация
специальность 1-24 80 01 «Юриспруденция»

Научный руководитель:
кандидат юридических наук,
доцент
Лизгаро Виктория Евгеньевна

Допущен к защите: *Лиу-*
«22» 06 2020 г.

Зав. кафедрой экологического и аграрного права
доктор юридических наук, профессор Т. И. Макарова

Минск, 2020

ОГЛАВЛЕНИЕ

Общая характеристика работы	3
Агульная характеристика работы	4
General characteristics of the research	5
Введение	6
Глава 1. Общая характеристика правового механизма участия общественности в процессе принятия экологически значимых решений.....	8
1.1. Понятие участия общественности в процессе принятия экологически значимых решений	8
1.2. Развитие законодательства об участии общественности в процессе принятия экологически значимых решений	15
1.3. Место права общественности на участие в процессе принятия экологически значимых решений в системе экологических прав.....	19
Глава 2. Правовые формы участия общественности в процессе принятия экологически значимых решений	22
2.1. Понятие правовых форм участия общественности в процессе принятия экологически значимых решений	22
2.2. Специальные правовые формы участия общественности в процессе принятия экологически значимых решений	27
2.3. Общие правовые формы участия общественности в процессе принятия экологически значимых решений	46
Глава 3. Право общественности на доступ к экологической информации	49
3.1. Понятие экологической информации: состав, источники и виды.	49
3.2. Альтернативные способы разрешения споров в экологическом законодательстве. Доступ к экологической информации как досудебный способ урегулирования конфликтов.....	56
Заключение.....	61
Список использованных источников.....	65

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Ключевые слова: ЭКОЛОГИЧЕСКИ ЗНАЧИМЫЕ РЕШЕНИЯ, ДОСТУП К ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ИНФОРМАЦИИ, ОБЩЕСТВЕННОСТЬ, АЛЬТЕРНАТИВНЫЕ СПОСОБЫ РАЗРЕШЕНИЯ СПОРОВ, ДОСУДЕБНЫЕ СПОСОБЫ УРЕГУЛИРОВАНИЯ КОНФЛИКТОВ.

Цели и задачи магистерской диссертации: разработка правового механизма участия общественности в процессе принятия экологически значимых решений, выявление проблем правового регулирования соответствующей области отношений, а также выработка рекомендаций по совершенствованию законодательства. Задачи: изучить механизм участия общественности в принятии экологически значимых решений, определить его понятие и содержание; определить место права общественности на участие в принятии экологически значимых решений; охарактеризовать правовые формы участия общественности в процессе принятия экологически значимых решений; изучить понятие экологической информации, её состав, источники и виды, рассмотреть доступ к экологической информации как способ досудебного урегулирования конфликтов.

Объект исследования: общественные правоотношения, складывающиеся по поводу участия общественности в процессе принятия экологически значимых решений.

Предмет исследования: нормативные правовые акты, практический материал, а также научно-правовая литература по исследуемой теме. В частности, работы С.А. Балашенко, М.М. Бринчука, М.И. Васильевой, Н.С. Губской, А.А. Жлобы, В.С. Каменкова, Н.А. Карпович, В.Е. Лаевской, В.Е. Лизгаро., Т.И. Макаровой, О.В. Мороза, и некоторых других ученых.

Научная новизна исследования: работа представляет собой комплексное исследование правового участия общественности в процессе принятия экологически значимых решений. Разработано понятие участия общественности в процессе принятия экологически значимых решений, предложено новое определение экологической информации, обоснована необходимость применения альтернативных способов разрешения споров для защиты экологических прав граждан.

Полученные в ходе исследования выводы могут быть использованы в правотворческой деятельности и в дальнейших научных исследованиях.

Структура магистерской диссертации обусловлена целью и задачами исследования. Работа состоит из введения, основной части, включающей три главы, заключения и списка использованной литературы. Объем магистерской диссертации: 72 страницы, 73 использованных источника.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Ключавыя слова: ЭКАЛАГЧНА ЗНАЧНЫЯ РАШЭННІ, ДОСТУП К ЭКАЛАГЧНАЙ ІНФАРМАЦЫІ, ГРАМАДСКАСЦЬ, АЛЬТЭРНАТЫЎНЫЯ СПОСАБЫ ВЫРАШЭННЯ СПОРАЎ, СПОСАБЫ ДАСУДОВАГА ЎРЭГУЛЯВАННЯ КАНФЛІКТАЎ

Мэты і задачы магістарскай дысертациі: распрацоўка прававога механізма ўдзелу грамадскасці ў працэсе прыняцця экалагічна значных рашэнняў, выяўленне проблем прававога рэгулявання адпаведных грамадскіх адносін, а таксама выпрацаванне рэкамендацый па ўдасканаленні заканадаўства. Задачы: даследаваць механізм ўдзелу грамадскасці ў працэсе прыняцця экалагічна значных рашэнняў, вызначыць яго паняцце і змест; вызначыць месца права грамадскасці на ўдзел у прыняцці экалагічна значных рашэнняў; ахарактарызаваць прававыя формы ўдзелу грамадскасці ў працэсе прыняцця экалагічна значных рашэнняў; даследаваць паняцце экалагічнай інфармацыі, яе склад, крыніцы і віды; разгледзець доступ да экалагічнай інфармацыі як спосаб дасудовага ўрэгулявання канфліктаў.

Аб'ект даследавання: грамадскія праваадносіны, якія складаюцца з нагоды ўдзелу грамадскасці ў працэсе прыняцця экалагічна значных рашэнняў.

Прадмет даследавання: нарматыўныя прававыя акты, практычны матэрый, а таксама навукова-прававая літаратура па тэме. У прыватнасці, работы М. М. Брынчука, М. I. Васільевай, Н. С. Губской, А. А. Жлобы, В. С. Камянкова, Н. А. Карповіч, А. У. Лаеўскай, В. Я. Лізгара, Т. I. Макаравай, А. У. Мароза, і некаторых іншых вучоных

Навуковая навізна даследавання: работа ўяўляе сабою комплекснае даследаванне прававога ўдзелу грамадскасці ў працэсе прыняцця экалагічна значных рашэнняў. Распрацавана паняцце грамадскасці ў працэсе прыняцця экалагічна значных рашэнняў, пропанавана новае вызначэнне экалагічнай інфармацыі, аргументавана неабходнасць выкарыстання альтэрнатыўных спосабаў вырашэння спораў для абароны экалагічных праў грамадзян.

Атрыманыя падчас даследавання вынікі дазваляеца выкарыстоўваць у прававорчай дзейнасці і ў наступных навуковых даследаваннях.

Структура магістарскай дысертациі абумоўлена мэтай і задачамі даследавання. Работа складаецца з уводзін, асноўнай часткі, якая ўключае тры главы, заключэння і спіса выкарыстаных крыніц. Аб'ём магістарскай дысертациі: 72 старонкі, 73 выкарыстаныя крыніцы.

GENERAL CHARACTERISTICS OF THE RESEARCH

Key words: ENVIRONMENTALLY IMPORTANT DECISIONS, ACCESS TO ENVIRONMENTAL INFORMATION, PUBLIC, ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION.

Aims and objectives of the master's thesis: to develop legal mechanism of public participation in environmental decision-making, to identify problems of legal regulation of relevant public relations as well as to make recommendations on improving legislation. Objectives: to research mechanism of public participation in environmental decision-making, to research its definition and content; to define the position of public right to participate in environmental decision-making; to describe legal forms of public participation in environmental decision-making; to research the definition of environmental information; its content, sources and types; to consider access to environmental information as a way of alternative dispute resolution.

Object of the research: public relations concerning public participation in environmental decision-making.

Subject of the research: legal acts, practice, as well as scientific legal literature. Particularly, the research of the following scientists: M. Brinchuk, M. Vasilyeva, N. Gubskaya, A. Zhloba, V. Kamenkov, N. Karpovich, H. Laevskaya, V. Lizgaro, T. Makarova, O. Moroz etc.

Scientific novelty of the research: the master's thesis is the complex research of legal public participation in environmental decision-making. The description of public participation in environmental decision-making was developed, the new definition of environmental information was proposed, the necessity of using alternative dispute resolution to defend environmental public's rights was provided.

The findings of the research can be used in law-making and further scientific research.

The structure of the master's thesis is determined by the aims and objectives of the research. The structure of the research: the introduction, the main part (three chapters), conclusions, the bibliography. The master's thesis consists of 72 pages, 73 used sources.